

Schubertiada
Vilabertran

Dijous 25 d'agost,
18:00 h

Canònica de Santa
Maria de Vilabertran

LIED THE FUTURE

Acadèmia de la Schubertiada
amb els professors Juliane Banse i
Wolfram Rieger

María Díaz Coca, soprano
Jaesun Hong, piano

Lieder de Schubert, Rihm i Bernstein

Constantin Zimmermann, contratenor
Mar Compte, piano

Lieder de Beethoven, Haydn, Mozart, Brahms,
Wolf i Schubert

María Díaz Coca, soprano
& Jaesun Hong, piano

Constantin Zimmermann, contratenor
& Mar Compte, piano

FRANZ SCHUBERT (1797 — 1828)

An Mignon, D. 161 (1815)

Der blinde Knabe, D. 833 (1825)

Die Unterscheidung, D. 866/1 (1827)

Bei dir allein, D. 866/2 (1827)

Sei mir begrüßt, D.741 (1822)

WOLFGANG RIHM (1952)

Ophelia sings (2012)

How should I your true love know?

Tomorrow is Saint Valentine's Day

They bore him bare-faced on the bier

LEONARD BERNSTEIN

(1918 — 1990)

La bonne cuisine (1948)

Queues de boeuf

Tavouk gueunksis

Civet à tout vitesse

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770 — 1827)

Mailed, op. 52/4 (1805)

FRANZ JOSEPH HAYDN (1732 — 1809)

Trost unglücklicher Liebe, Hob.XXVIa/9 (1784)

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756 — 1791)

Lied der Trennung, K. 519 (1787)

LUDWIG VAN BEETHOVEN

Dimmi, ben mio, op. 82/1 (1810)

JOHANNES BRAHMS (1833 — 1897)

Es schauen die Blumen, op. 96/3 (1884)

An eine Äolsharfe, op. 19/5 (1859)

HUGO WOLF (1860 — 1903)

Auf eine Christblume I, M. 20 (1888)

Auf eine Christblume II, M. 21 (1888)

FRANZ SCHUBERT

Erlafsee, D. 586 (1817)

Der entsühnte Orest, D. 699 (1820)

Durada aproximada del concert: 70'

—Aquest programa s'interpretarà sense pausa—

María Díaz Coca, soprano

Nascuda a Sevilla, va començar els seus estudis musicals als set anys. Va començar a estudiar cant a l'Haute École de Musique de Ginebra; actualment estudia a la Hochschule der Künste de Zuric per obtenir un màster d'Interpretació Musical. Cobreix una àmplia gamma de repertoris, i té una predilecció especial pels repertoris moderns i contemporanis com Lachenmann, Berio, Aperghis i Ligeti, entre d'altres. Ha rebut diversos premis en concursos, com el Premi del públic a l'Elvirissima Junge Stimmen Wettbewerb 2018 (Lucerna). Actualment és membre del Cor de l'Òpera de Zuric. També actua com a solista tant en escenaris internacionals com nacionals; entre les seves actuacions recents hi ha una estrena mundial de Wolfgang Mitterer al Festival d'Òpera de Butxaca de Salzburg i el seu debut com a Monica a *The Medium* de Gian Carlo Menotti.

Jaesun Hong, piano

Va néixer a Corea del Sud i va començar a estudiar piano als sis anys. Actualment, estudia amb el professor Christoph Berner un màster en Interpretació centrat en la música de cambra i el *lied* a la Hochschule der Künste de Zuric. Al semestre d'hivern del 2002 començarà a estudiar acompanyament a la Hochschule für Musik de Colònia. Actua habitualment com a acompanyant vocal i de violí, i el maig de 2021 va fer el seu debut a la temporada Liedrezital de Zuric. El 2015 va interpretar l'òpera *The Telephone* de Gian Carlo Menotti i va començar a desenvolupar el seu interès per l'acompanyament d'òpera; ha participat en produccions de *The Medium*, també de Menotti (2020), *Die Zauberflöte* (2021) i, la passada primavera, *La voix humaine* de Francis Poulenc, *Chronos* de Matthias Müller i *Zweimal Alexander* i *Messertränen* de Bohuslav Martinů.

Constantin Zimmermann, contratenor

El contratenor suís, nascut el 1999, va començar a actuar davant de grans audiències quan era només un nen soprano. Entre d'altres, va interpretar el paper de L'Amore (*Il Ritorno d'Ulisse in Patria*) a l'Òpera de Zürich el 2014; aquell any va gravar el CD *Geistliche Lieder und Arien* de J.S.Bach amb Ton Koopman. Va estudiar cant a la Hochschule der Künste de Zuric. El 2020 va ser guardonat amb el primer premi al 49è Bundeswettbewerb Gesang a Berlín, i gaudeix d'una beca de la Fundació Friedl Wald des del 2021. Estudia cant amb Juliane Banse a la Universitat Mozarteum de Salzburg, on ja ha aparegut en dues produccions d'òpera com L'Opinion publique (*Orphée aux enfers*) i Ottone (*L'incoronazione di Poppea*). Encarnarà un paper principal a *The Fairy Queen* d'Henry Purcell a l'Staats theater Augsburg el 2023.

Mar Compte, piano

Nascuda a Catalunya, Mar Compte comença els estudis musicals al Conservatori de Vic. La seva formació continua a l'ESMUC amb el pianista Jean-François Dichamp, membres del Quartet Casals i Kennedy Moretti. De la mà de Francisco Poyato descobreix el món del *lied* i més endavant cursa el màster en Lied Victoria de los Ángeles. Ha rebut classes de pianistes com Eldar Nebolsin, David Kuyken, Begoña Uriarte i Alexander Kandelaki, i en l'àmbit del *lied*, ha participat a masterclasses amb Malcolm Martineau i Simon Lepper. En les tres últimes edicions del Festival Life Victoria Barcelona ha estat seleccionada com a Life New Artist. Actualment, continua la seva especialització en *lied* amb el pianista Marcelo Amaral a la Hochschule für Musik de Nuremberg on se centra la seva activitat musical.

Tots quatre artistes debuten a la Schubertiada.

Col·laborador principal

 Sabadell
Fundació

Amb el suport de

 Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Organitza

Associació
Franz Schubert
Barcelona

Dijous 26 d'agost, 18:00 h | Canònica de Santa Maria de Vilabertran
Acadèmia de la Schubertíada amb els professors Juliane Banse i Wolfram Rieger

María Díaz Coca, soprano
Jaesun Hong, piano
Lieder de Schubert, Rihm i Bernstein

Constantin Zimmermann, contratenor
Mar Compte, piano
Lieder de Beethoven, Haydn, Mozart, Brahms, Wolf i Schubert

Franz Schubert (1797 - 1828)

Johann Wolfgang von Goethe (1749 - 1832)

An Mignon

Über Tal und Fluss getragen
Ziehet rein der Sonne Wagen.
Ach! sie regt in ihrem Lauf,
So wie deine, meine Schmerzen,
Tief im Herzen,
Immer morgens wieder auf.

Kaum will mir die Nacht noch frommen,
Denn die Träume selber kommen
Nun in trauriger Gestalt,
Und ich fühle dieser Schmerzen,
Still im Herzen,
Heimlich bildende Gewalt.

Colley Cibber (1671 - 1757)

Traducció alemanya de Jacob Nicolaus Craigher de
Jachelutta (1797 - 1855)

Der blinde Knabe

O sagt, ihr Lieben, mir einmal,
Welch Ding ist's, Licht genannt?
Was sind des Sehens Freuden all,
Die niemals ich gekannt?

Die Sonne, die so hell ihr seht,
Mir Armen scheint sie nie,
Ihr sagt, sie auf und nieder geht,
Ich weiß nicht wann noch wie.

Ich mach mir selbst so Tag und Nacht,
Dieweil ich schlaf und spiel;
Mein innres Leben schön mir lacht,
Ich hab der Freuden viel.

Zwar kenn ich nicht, was euch erfreut,
Doch drückt mich keine Schuld,
Drum freu ich mich in meinem Leid,
Und trag es mit Geduld.

Ich bin so glücklich, bin so reich,
Mit dem, was Gott mir gab,
Bin wie ein König froh, obgleich
Ein armer blinder Knab'.

A Mignon

Per damunt les valls i els rius
passa lluent el carro del sol.
Ai, en el seu camí, remou
les meves penes, com les teves,
en el fons del cor,
i així cada matí.

A penes m'alegrarà la nit,
puix els mateixos somnis
venen ara amb trist semblant,
i sento que aquestes penes,
callades en el cor,
agafen força secreta.

El nen cec

Oh, digueu-me ara, estimats,
què és això que en diuen llum?
Què és l'alegria de veure-ho tot,
que jo mai no he conegut?

El sol que veieu tan clar,
mai no llueix per a mi, desgraciat;
dieu que surt i declina,
jo no sé quan ni com.

Jo em faig el dia i la nit,
mentre jugo i dormo;
la meva vida interior em somriu feliç,
tinc moltes alegries.

Encara que no conec el que fruïu,
no em deprimeix cap culpa,
per això m'alegro en la meva pena,
i la suporto amb paciència.

Sóc tan feliç, tan ric
amb el que Déu m'ha donat!
Estic content com un rei
encara que sigui un pobre cec.

Johann Gabriel Seidl (1804 - 1875)

Die Unterscheidung

Die Mutter hat mich jüngst gescholten
Und vor der Liebe streng gewarnt.
„Noch jede,“ sprach sie, „hat's entgolten:
Verloren ist, wen sie umgarnt.“
D'rum ist es besser, wie ich meine,
Wenn keins von uns davon mehr spricht:
Ich bin zwar immer noch die Deine –
Doch lieben, Hans! kann ich dich nicht.

Vor Allem, Hans, vergiß mir nimmer,
Daß du nur mich zu lieben hast;
Mein Lächeln sei dir Lust nur immer,
Und jeder Andern Lächeln - Last.
Ja, um der Mutter nachzugeben,
Will ich mich, treu der Doppelpflicht,
Dir zu gefallen stets bestreben:
Doch lieben, Hans - kann ich dich nicht!

Bei jedem Feste, das wir haben
Soll's meine grösste Wonne sein,
Flicht deine Hand des Frühlings Gaben
Zum Schmucke mir in's Mieder ein.
Beginnt der Tanz, dann ist, wie billig,
Ein Tanz mit Gretchen deine Pflicht;
Selbst eifersüchtig werden will ich –
Doch lieben, Hans! kann ich dich nicht.

Und sinkt der Abend kühl hernieder
Und ruh'n wir dann recht mild bewegt,
Halt' immer mir die Hand an's Mieder,
Und fühle, wie mein Herzchen schlägt!
Und willst du mich durch Küsse lehren,
Was stumm dein Auge zu mir spricht,
Selbst das will ich dir nicht verwehren –
Doch lieben, Hans! kann ich dich nicht.

La diferència

La mare m'acaba de renyar
i m'ha advertit severament contra l'amor.
"Tothom", m'ha dit, "ho ha de pagar.
Perdut està el que s'hi enreda".
Per això em sembla que és millor
que cap de nosaltres no en parli més:
seguiré sent sempre teva...
però estimar-te, Hans,... això no puc!

Sobretot, Hans, no oblidis mai
que només m'has d'estimar a mi!
Que només et doni plaer el meu somriure,
i et sigui una càrrega qualsevol altre!
Sí, per transigir amb la mare
i ser fidel a la meva doble obligació,
m'esforçaré sempre complaure't,
però estimar-te, Hans,... això no puc!

En cada festa que tinguem
serà el meu goig més gran
que la teva mà posi en el meu cosset
l'ornament que ens regali la primavera.
Quan comenci el ball, el teu deure,
i ben barat, serà ballar amb Gretchen;
puc arribar àdhuc a ser gelosa,
però estimar-te, Hans,... això no puc!

I quan arribi el vespre refrescant
i reposem dolçament entendrits,
conserva la teva mà en el meu cosset
per percebre els batecs del meu cor!
I si em vols confirmar amb besos
el que em diuen els teus ulls silenciosos,
àdhuc això et permetré,
però estimar-te, Hans,... això no puc!

Johann Gabriel Seidl

Bei dir allein

Bei dir allein
Empfind' ich, dass ich lebe,
Dass Jugendmut mich schwellt,
Dass eine heit're Welt
Der Liebe mich durchbebe;
Mich freut mein Sein
Bei dir allein!

Bei dir allein
Weht mir die Luft so labend,
Dünkt mich die Flur so grün,
So mild des Lenzes Blüh'n
So balsamreich der Abend,
So kühl der Hain,
Bei dir allein!

Bei dir allein
Verliert der Schmerz sein Herbes,
Gewinnt die Freud' an Lust!
Du sicherst meine Brust
Des angestammten Erbes;
Ich fühl' mich mein
Bei dir allein!

Friedrich Rückert (1797 - 1855)

Sei mir gegrüsst

O du Entriss'ne mir und meinem Kusse!
Sei mir gegrüsst!
Sei mir geküsst!
Erreichbar nur meinem Sehnsuchtsgrusse!
Sei mir gegrüsst!
Sei mir geküsst!

Du von der Hand der Liebe diesem Herzen
Gegeb'ne! du
Von dieser Brust
Genomm'ne mir! mit diesem Tränengusse
Sei mir gegrüsst!
Sei mir geküsst!

Zum Trotz der Ferne, die sich, feindlich trennend,
Hat zwischen mich
Und dich gestellt;
Dem Neid der Schicksalsmächte zum Verdrusse
Sei mir gegrüsst!
Sei mir geküsst!

Tot sol amb tu

Tot sol amb tu
sento que visc,
que m'omple una força jovenívola,
que el món més alegre de l'amor
fa bategar el meu cor.
M'alegra estar
tot sol amb tu!

Tot sol amb tu
sento l'aire tan refrescant,
i em sembla el camp tan verd,
tan dolç el florir de la primavera,
tan perfumat el vespre,
i tan fresc el bosc,
només amb tu!

Tot sol amb tu
perd el dolor la seva aspror,
i l'alegria guanya en plaer!
Tu assegures en el meu pit
l'engruna hereditària;
em sento jo mateix
només amb tu!

Et saludo

Oh tu, arrabassada lluny de mi i dels meus besos,
et saludo,
et beso!
Accessible només als meus records melangiosos,
et saludo,
et beso!

Tu, donada a aquest cor per la mà de l'amor!
Tu, arrabassada
d'aquest pit!
Amb aquest broll de llàgrimes,
et saludo,
et beso!

Desafiant la distància que de manera hostil
s'ha establert entre tu i jo,
per a anorrear
l'enveja del destí poderós,
et saludo,
et beso!

Wie du mir je im schönsten Lenz der Liebe
Mit Gruss und Kuss
Entgegen kamst,
Mit meiner Seele glühendstem Ergusse,
Sei mir gegrüsst!
Sei mir geküsst!

Ein Hauch der Liebe tilget Räum' und Zeiten,
Ich bin bei dir,
Du bist bei mir,
Ich halte dich in dieses Arms Umschlusse,
Sei mir gegrüsst!
Sei mir geküsst!

Com tu, quan en la més bella primavera de l'amor
vas venir a mi
amb salutacions i besos,
amb la meva ànima encesa i desbordant,
et saludo,
et beso!

Un alè d'amor esborra l'espai i el temps,
jo estic amb tu,
tu estàs amb mi,
t'abraço estretament entre els meus braços,
et saludo,
et beso!

Wolfgang Rihm (1952)

William Shakespeare (1564 - 1616)
De *Hamlet*, acte IV, escena 5
Ophelia sings

How should I your true love know?

How should I your true love know
From another one?
By his cockle hat and staff
And his sandal shoon

What imports this song?

He is dead and gone, Lady
He is dead and gone
At his head the grass-green turf
At his heels a stone

White his shroud as the mountain snow—

Larded all with sweet flowers,
Which bewept to the ground did not go
With true-love showers.

How do you...?

Ofèlia canta

Com reconèixer el teu amor fidel?

Com reconèixer el teu amor fidel
entre els altres?
Per la petxina al capell i al bastó
i per les sandàlies.

Què importa aquesta cançó?

És mort i se'n va anar, senyora,
és mort i se'n va anar,
Herba verda al seu cap,
una pedra als seus peus.

Blanc és el seu sudari com la neu de la muntanya...

Tot carregat amb dolces flors,
no marxà el que plorà cap a la terra,
amb xàfeces d'amor fidel.

Com pots...?

Tomorrow is Saint Valentine's Day

Tomorrow is Saint Valentine's day,
All in the morning betime,
And I a maid at your window,
To be your Valentine.
Then up he rose, and donned his clothes,
And dugged the chamber door.
Let in the maid that out a maid
Never departed more.

Pretty Ophelia-

Indeed, without an oath I'll make an end on 't:

By Gis and by Saint Charity,
Alack, and fie, for shame!
Young men will do 't, if they come to 't.
By Cock, they are to blame.
Quoth she, "Before you tumbled me,
You promised me to wed."

He answers,
"So would I ha' done, by yonder sun,
An thou hadst not come to my bed."

They bore him bare-faced on the bier

They bore him barefaced on the bier;
Hey non nonny, nonny, hey nonny;
And in his grave rain'd many a tear:-
Fare you well, my dove!

You must sing a-down a-down,
An you call him a-down-a.
O, how the wheel becomes it!
It is the false steward,
that stole his master's daughter.

For bonny sweet Robin is all my joy.

And will he not come again?
And will he not come again?
No, no, he is dead:
Go to thy death-bed:
He never will come again.

Demà és la festa de Sant Valentí

Demà és la festa de Sant Valentí,
ben aviat, abans que lluí el sol,
jo, donzella a la teva finestra
seré el teu Valentí.
El jove s'aixecà i es posà els pantalons,
i obrí la porta de la cambra.
Invità la donzella que, com a donzella,
ja no sortí mai més.

Bonica Ofèlia...

Certament, ho acabaré sense un jurament.

Pel bon Jesús i Santa Caritat,
ai, us hauria de fer vergonya!
Els joves ho fan, quan poden.
Per Déu, se'ls ha de culpar.
Ella cità: "Abans de fer-me caure,
em vares prometre casar-nos"

Ell respon,
"Ho hauria fet, a la llum del sol,
si no haguessis vingut al meu llit."

El portaren despullat sobra la llitera

El portaren descobert sobre la llitera;
quina desgràcia, ai, quina desgràcia!
I caigueren moltes llàgrimes sobre la tomba...
Adéu-siau, colom meu!

Has de cantar: cap a baix, cap a baix,
i el crides així, cap a baix.
Oh, com es fa la roda!
És el fals majordom
que robà la filla del seu amo.

El bonic i dolç Robin és tota la meva joia.

I no tornarà?
I no tornarà?
No, no, és mort:
Ves al teu llit de mort:
Mai no tornarà.

His beard was as white as snow,
All flaxen was his poll:
He is gone, he is gone,
And we cast away moan:
God ha' mercy on his soul!

And of all Christian souls,
I pray God.
God be wi' ye.

La seva barba era blanca com la neu,
el seu cap era com el lli:
Se n'ha anat, se n'ha anat,
els gemecs són en va:
Déu tingui pietat de la seva ànima!

I de totes les ànimes cristianes,
ho prego a Déu.
Déu sia amb vosaltres!

Leonard Bernstein (1918 - 1990)

Émile Dumont (1827 - 1887)

***La bonne cuisine**

Plum Pudding

Deux cents cinquante grammes de raisins de Malaga,
Deux cents cinquante grammes de raisins de
Corinthe,
Deux cents cinquante grammes de graisse de rognon
de bœuf,
Et cent vingt cinq grammes de mie de pain émiettée,
Soixante grammes de sucre en poudre ou de
cassonade,
Un verre de lait ; un demi verre de rhum ou d'eau-de-
vie ;
Trois œufs, un citron,
Muscade, gingembre, cannelle en poudre, mélangés
(En tout la moitié d'une cuillère à café)
Sel fin la moitié d'une cuillère à café.

Queues de boeuf

La queue de boeuf n'est pas un mets à
dédaigner.
D'abord avec assez de queues de boeuf on peut fair'
un pot-au-feu passable.
Les queues qui ont servi à faire le pot-au-feu peuv'nt
être mangées,
panées, et grillées, et servies avec une sauce
piquante ou tomate.
La queue de boeuf n'est pas un mets
à dé daigner.

La bona cuina

Plum Pudding

Dos-cents cinquanta grams de panses de Màlaga,
dos-cents cinquanta grams de panses de
Corint,
dos-cents cinquanta grams de greix de ronyó
de bou,
i cent vint grams de molla de pa trinxada,
seixanta grams de sucre en pols o
de sucre roig,
un got de llet, mig got de rom o
d'aiguarent;
tres ous, una llimona,
nou moscada, gingebre i canyella en pols, mesclats
(en total, la meitat d'una cullereta de cafè),
sal fina, la meitat d'una cullereta de cafè.

Cues de bou

La cua de bou no és una menja que hàgim de
menystenir.
Per començar, amb cues de bou es pot fer
un estofat passable.
Les cues que s'han fet servir a l'estofat poden
menjar-se
empanades o rostides, i servides amb una salsa
picant o de tomàquet
La cua de bou no és una menja que hagim de
menystenir.

Tavouk gueunksis

Tavouk gueunksis, poitrine de poule;
Fait' bouillir une poul',
dont vous prendre les blancs;
vous les pilerez de façon à cequ'ils se mett' en
charpie.
Puis mêleslez, mêleslez avec une bouillie,
comme celle cidessus, comme celle
cidessus du Mahallebi.
Tavouk gueunksis, poitrine de poule.

Civet à tout vitesse

Lorsque on sera très pressé,
voici un' manière de confectionner
un civet de lièvre que je recommande:
Dépecez le lièvre comme pour le civet ordinaire.
Mettez-le dans une casserole ou chaudron
avec son sang et son foie écrasé,
Un'demi-livre de poitrine de porc
(coupée en morceaux);
une vingtaine de petits oignons
un peu de sel et poivr';
un litre e demi de vin rouge.
Fait' bouillir à tout' vitesse.
Au bout de quinze minutes environ,
lorsque la sauce est réduite de moitié,
approchez un papier enflammé,
de manière à mettre le feu au ragoût.
Lorsqu'il sera éteint, liez la sauc(e)
avec un' demi-livre de beurre manié de farine.
Servez.

Tavouk gueunksis

Tavouk gueunksis, pit de gallina;
poseu a bullir una gallina,
de la qual prendreu els pits;
piqueu-los de manera que quedin
desfilats,
després mescleu-les, mescleu-los amb unes farinetes,
com aquestes d'aquí sota, com aquestes
d'aquí sota del Mahallebi.
Tavouk gueunksis, pit de gallini

Civet a foc viu

Per quan tingueu molta pressa,
aquí tenu una manera de fer
un civet de llebre que us recomano:
Especegeu la llebre com pel civet habitual.
Fiqueu-la a una cassola o perol
amb la seva sang i el seu fetge trinxat,
mitja lliure de pit de porc
(tallat a trossets);
una vintena de cebes petites,
una mica de sal i pebre,
un litre i mig de vi negre.
Feu-lo bullir a foc viu.
Després d'uns quinze minuts,
quan la salsa s'hagi reduït a la meitat,
acosteu-hi un paper encès
per flambejar l'estofat.
Quan s'hagi apagat la flama, lligueu la salsa
amb mitja lliure de mantega amb farina.
Serviu.

Ludwig van Beethoven (1770 - 1827)

Johann Wolfgang von Goethe (1749 - 1832)

Mailied

Wie herrlich leuchtet
Mir die Natur!
Wie glänzt die Sonne!
Wie lacht die Flur!

Es dringen Blüten
Aus jedem Zweig
Und tausend Stimmen
Aus dem Gesträuch,

Und Freud und Wonne
Aus jeder Brust.
O Erd, o Sonne!
O Glück, o Lust!

O Lieb, o Liebe!
So golden schön,
Wie Morgenwolken
Auf jenen Höhn!

Du segnest herrlich
Das frische Feld,
Im Blütendampfe
Die volle Welt.

O Mädchen, Mädchen,
Wie lieb ich dich!
Wie blickt dein Auge!
Wie liebst du mich!

So liebt die Lerche
Gesang und Luft,
Und Morgenblumen
Den Himmelsduft,

Wie ich dich liebe
Mit warmen Blut,
Die du mir Jugend
Und Freud und Mut

Zu neuen Liedern
Und Tänzten gibst.
Sei ewig glücklich,
Wie du mich liebst!

Cançó de maig

Que esplendorosa
em sembla la natura!
Com brilla el sol,
com riuen els camps!

Neixen flors
de totes les branques,
i milers de veus
ixen del fullatge.

I hi ha alegria i delit
en tots els cors.
Oh terra, oh sol,
oh felicitat, oh plaer!

Oh, amor, amor!
Tan bell i daurat
com els núvols matinals
damunt les muntanyes!

Beneeixes els camps
amb magnificència,
omples el món
de flors perfumades.

Oh, noia, noia,
com t'estimo!
Com et brillen els ulls!
Com m'estimes!

Així estima l'alosa
els cants i l'aire,
i les flors matinals
i els perfums del cel.

Com jo estimo
amb la sang encesa!
Em dones joventut,
i joia i valor,

per a noves cançons
i noves danses.
Sigues per sempre feliç,
quan m'estimis!

Joseph Haydn (1732 - 1809)

Anònim

*Trost unglücklicher Liebe

Ihr mißvergnügten Stunden,
Wie groß ist eure Zahl!
So mehrt nur Schmerz und Wunden
Und tötet mich einmal!
Ihr aber, sanfte Triebe,
Kömmt, schlaft nur mit mir ein;
Denn jenes, was ich liebe,
Wird doch nicht meine sein.

Dort, unter Himmels Lauben,
Find'ich, Geliebte, dich:
O wonniglicher Glauben!
Du nährst und stärkest mich,
Du hauchest meinem Herzen
Neukräftigs Leben ein
Und milderst mir den Schmerzen,
Die Qual, ein Mensch zu sein.

Consol d'un amor desgraciat

Vosaltres, hores desplaents,
sou tan nombroses!
Si el dolor i les ferides augmentessin
i així em matessin!
Tanmateix vosaltres, dolces emocions,
veniu, dormiu amb mi;
perquè aquella a qui jo estimo
encara no serà meva.

Allà, sota la volta del cel,
et trobaré, estimada:
o creença deliciosa!
Em nodreixes i em reconfortes,
inspires en el meu cor
una vida plena de força nova
i em suavitzes el dolor,
el suplici, de ser un home.

Wolfgang Amadeus Mozart (1756 - 1791)

Klamer Eberhard Karl Schmidt (1764 - 1824)

Das Lied der Trennung

Die Engel Gottes weinen,
Wo Liebende sich trennen,
Wie werd' ich leben können,
O Mädchen, ohne dich?
Ein Fremdling aller Freuden,
Leb' ich fortan dem Leiden.
Und du? – – Vielleicht auf ewig
Vergißt Luisa mich!

Ich kann sie nicht vergessen!
Ihr Singen, Gott! ihr Singen! – –
Indem sie sang, vergingen
Die Welten all' um mich!
Ach! Ohr und Herz erklangen
Mit süßem, wirrem Bangen!
Und du? – – Vielleicht auf ewig
Vergißt Luisa mich!

Vergessen raubt in Stunden,
Was Liebe jahrlang spendet!

La cançó de la separació

Els àngels de Déu ploren
quan es separen dos amants!
Com podré jo viure,
estimada, sense tu?
Aliè a totes les alegries,
viuré des d'ara en el dolor.
I tu?... Potser, Lluïsa,
m'oblidaràs per sempre!

Jo no la podré oblidar!
Els seus cants! Oh, Déu, els seus cants...
Quan cantava, els seus mons
s'esvaïen al meu voltant!
Ai! Que dolços i confusos els temors
que ressonaven a les orelles i al cor!
I tu?... Potser, Lluïsa,
m'oblidaràs per sempre!

L'oblit roba en poques hores
el que l'amor oferí durant molts anys!

Wie eine Hand sich wendet,
So wenden Herzen sich!
Wenn neue Huldigungen
Mein Bild bei ihr verdrungen,
O Gott! vielleicht auf ewig
Vergißt Luisa mich!

Ach denk' an unser Scheiden!
Dies tränenlose Schweigen,
Dies Auf-und Niedersteigen
Des Herzens drücke dich
Wie schweres Geist Erscheinen,
Wirst du wenn anders meinen,
Wirst du mich einst vergessen,
Vergessen Gott und dich!

Igual que es mou una mà,
així pot canviar un cor!
Quan nous festejadors
hagin substituït la meva imatge,
oh Déu, potser, Lluïsa,
m'oblidarà per sempre!

Recorda el nostre adéu!
Que aquell silenci sense llàgrimes,
aquell bategar apressant
del cor, t'oprimeixi
com una angoixosa aparició,
i si mai pensessis en un altre
i t'oblidessis de mi,
t'hauràs oblidat de Déu i de tu mateixa!

Ludwig van Beethoven (1770 - 1827)

Pietro Metastasio (1698 - 1782)

***Dimmi, ben mio**

Dimmi, ben mio, che m'ami,
Dimmi che mia tu sei.
E non invidio ai Dei
La lor' divinità!

Con un tuo sguardo solo,
Cara, con un sorriso
Tu m'apri il paradiso
Di mia felicità!

Digues, amor meu

Digues, amor meu, que m'estimes,
digues que ets meva,
i no envejaré a Déu
la seva divinitat!

Només amb una mirada,
estimada, amb un somriure
m'obres el paradís
de la meva felicitat!

Johannes Brahms (1833 - 1897)

Heinrich Heine (1797 - 1856)

Es schauen die Blumen

Es schauen die Blumen alle
Zur leuchtenden Sonne hinauf;
Es nehmen die Ströme alle
Zum leuchtenden Meere den Lauf.

Es flattern die Lieder alle
Zu meinem leuchtenden Lieb;
Nehmt mit meine Tränen und Seufzer,
Ihr Lieder wehmütig und trüb!

Eduard Mörike (1804 - 1875)

An eine Äolsharfe

Angelehnt an die Efeuwand
Dieser alten Terrasse,
Du, einer luftgeborenen Muse
Geheimnisvolles Saitenspiel,
Fang an,
Fange wieder an
Deine melodische Klage!

Ihr kommet, Winde, fern herüber,
Ach! von des Knaben,
Der mir so lieb war,
Frisch grünendem Hügel.
Und Frühlingsblüten unterwegs streifend,
Übersättigt mit Wohlgerüchen,
Wie süß bedrängt ihr dies Herz!
Und säuselt her in die Saiten,
Angezogen von wohl lautender Wehmut,
Wachsend im Zug meiner Sehnsucht,
Und hinsterbend wieder.

Aber auf einmal,
Wie der Wind heftiger herstösst,
Ein holder Schrei der Harfe
Wiederholt, mir zu süßem Erschrecken
Meiner Seele plötzliche Regung,
Und hier – die volle Rose streut, geschüttelt,
All ihre Blätter vor meine Füße!

Miren totes les flors

Miren totes les flors
cap el sol resplendent;
prenen tots els rius
el camí de la mar resplendent.

Volen totes les cançons
cap a la meva resplendent estimada;
emporteu-vos les meves llàgrimes i sospirs,
cançons melangioses i ombrívoles!

A una arpa èolica

Recolzada al mur d'heura
d'aquesta vella eixida,
Musa nascuda en l'aire,
comença ja
el teu misteriós pulsar les cordes,
comença de nou
les teves melodioses queixes!

Veniu, vents, de molt més enllà,
ai!, dels verds turons
d'aquell noi
que tant m'agradava.
I les flors de primavera que acarono pel camí,
saturades d'efluvis aromàtics,
amb quina dolçor oprimiu el meu cor!
I murmureu ací, en les cordes,
atretes per l'harmoniosa tristor,
creixent amb la meva enyorança.
i tornant a morir.

Però de sobte,
com si el vent agafés més força,
un amable crit de l'arpa
reproduceix, pel meu dolç espant,
la sobtada emoció de la meva ànima;
i aquí... agitades, totes les roses disseminen
tots els seus pètals als meus peus!

Hugo Wolf (1860 - 1903)

Eduard Mörike

Auf eine Christblume I

Tochter des Walds, du Lilienverwandte,
So lang von mir gesuchte, unbekante,
Im fremden Kirchhof, öd und winterlich,
Zum ersten mal, o schöne, find ich dich!

Von welcher Hand gepflegt du hier erblühtest,
Ich weiss es nicht, noch wessen Grab du hüttest;
Ist es ein Jüngling, so geschah ihm Heil,
Ists eine Jungfrau, lieblich fiel ihr Teil.

Im nächtgen Hain, von Schneelicht überbreitet,
Wo fromm das Reh an dir vorüber weidet,
Bei der Kapelle, am krystallinen Teich,
Dort sucht ich deiner Heimat Zauberreich.

Schön bist du, Kind des Mondes, nicht der Sonne,
Dir wäre tödlich andrer Blumen Wonne,
Dich nährt, den keuschen Leib voll Reif und Duft,
Himmlischer Kälte balsamsüsse Luft.

In deines Busens goldner Fülle gründet
Ein Wohlgeruch, der sich nur kaum verkündet;
So duftete, berührt von Engelshand,
Der benedeiten Mutter Brautgewand.

Dich würden, mahndend an das heilige Leiden,
Fünf Purpurtropfen schön und einzig kleiden:
Doch kindlich zierst du, um die Weihnachtszeit,
Lichtgrün mit einem Hauch dein weisses Kleid.

Der Elfe, der in mitternächtger Stunde
Zum Tanze geht im lichterhellen Grunde,
Vor deiner mystischen Glorie steht er scheu
Neugierig still von fern und huscht vorbei.

Eduard Mörike

Auf eine Christblume II

Im Winterboden schläft, ein Blumenkeim,
Der Schmetterling, der einst um Busch und Hügel
In Frühlingsnächten wiegt den samtne Flügel;
Nie soll er kosten deinen Honigseim.

Wer aber weiss, ob nicht sein zarter Geist,
Wenn jede Zier des Sommers hingesunken,
Dereinst, von deinem leisen Dufte trunken,
Unsichtbar, dich blühende umkreist?

A una rosa de Nadal I

Filla del bosc, parenta de l'assutzena,
desconeguda i tant de temps cercada,
et vaig trobar per primera vegada, oh bella,
en un llunyà cementiri, hivernenc i desert!

No sé quina mà t'hi va plantar,
ni quina tomba guardaves;
si era d'un jove, es degué salvar,
si d'una donzella, degué morir dolçament.

En el bosc nocturn, magnificat per la neu resplendent
on els cérvols manyacs pasturen al teu voltant,
prop de la capella a la vora del llac cristal·lí,
allà cerco la teva pàtria meravellosa.

Ets bella, filla de la lluna, i no del sol!
L'encís de les altres flors et seria mortal;
et nodreixen el cos innocent ple de gebre perfumat
i la frescor celestial de brises dolces i balsàmiques

En la plenitud daurada del teu pit es troba
una fragància, a penes perceptible;
així flairava, mogut per mans d'àngels,
el vestit de núvia de la mare beneïda.

Recordant el sant sofriment, et vestiran
cinc belles i úniques gotes de porpra;
però en temps de Nadal ornaràs innocentment
el teu vestit blanc amb un hàlit de verd lluminós.

I els elfs, que quan sona la mitjanit,
surten a dansar damunt la terra il·luminada,
contemplaran recelosos la teva mística glòria,
i s'esquitllaran ràpidament amb callada curiositat.

A una rosa de Nadal II

En la terra hivernenca dorm, com el brot d'una flor,
una papallona, que volava un dia amb ales vellutades
pels boscos del turó en les nits de primavera;
mai més no tastarà la teva mel verge.

Però qui sap si arribarà un dia en que el seu esperit delicat
quan s'hagin esvaït tots els guarniments de l'estiu,
embriagada pels teus suaus aromes imperceptibles
per a mi, volarà exhuberant pel teu voltant?

Franz Schubert (1797 - 1828)

Johann Mayrhofer (1787 - 1836)

Erlafsee

Mir ist so wohl, so weh
Am stillen Erlafsee;
Heilig Schweigen
In Fichtenzweigen,
Regungslos
Der blaue Schoß,
Nur der Wolken Schatten flieh'n
Überm glatten Spiegel hin.

Frische Winde
Kräuseln linde
Das Gewässer
Und der Sonne
Guldne Krone
Flimmert blässer.
Mir ist so wohl, so weh
Am stillen Erlafsee.

Johann Mayrhofer
Der entsühnte Orest

Zu meinen Füßen brichst du dich,
O heimatliches Meer,
Und murmelst sanft: „Triumph, Triumph!“
Ich schwinge Schwert und Speer.

Mykene ehrt als König mich,
Beut meinem Wirken Raum,
Und über meinem Scheitel saust
Des Lebens goldner Baum.

Mit morgendlichen Rosen schmückt
Der Frühling meine Bahn,
Und auf der Liebe Wellen schwebt
Dahin mein leichter Kahn.

Diana naht; o Retterin,
Erhöre du mein Fleh'n!
Lass mich, das Höchste wurde mir,
Zu meinen Vätern geh'n!

El llac d'Erlaf

Estic tan bé, i tan trist
en el tranquil llac d'Erlaf.
Sagrat silenci
en el bosc de pins,
immòbil
el fons blau,
només les ombres dels núvols volen
sobre el llis mirall.

Vents fresquívols
arrissen suaument
les aigües,
i la corona daurada
del sol
brilla més pàl·lida.
Estic tan bé, i tan trist
en el tranquil llac d'Erlaf.

L'Orest purificat

Et trenques als meus peus,
mar del meu país!
Et crido: Triomf! Triomf!
Brando l'escut i la llança.

Micenes m'honora com a rei,
ofereix un àmbit a les meves empreses,
i l'arbre daurat de la vida
murmura sobre la meva testa.

La primavera orna el meu camí
amb roses matinals,
i la meva barca lleugera
sura davant les ones de l'amor.

S'acosta Diana! oh, salvadora,
escolta la meva súplica!
Concedeix-me el més gran favor:
el de reunir-me amb els avantpassats!

Traduccions de Manuel Capdevila i Font
Excepte *, de Sílvia Pujalte Piñán